

Odmev iz Afrike

Ilustrovan mesečnik v prosep
== afriških misijonov. ==

Izdaja Klaverjeva družba.

Upravništvo: Trst, via del Ronco 6.

Leto V. 1908.

MARIBOR.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

KAZALO.

	Stran		Stran
Uvodniki, sestavki, povesti itd.		O umorjenem frančiškaneu misionarju o. Panici v Dorni (Tropolitanija).	97
Naloga katoliških žen v apostolskem delovanju	1, 17	Oprostitev sužnjem in nje težave. (Piše P. L. Lempereur iz družbe »očetov sv. Duha«)	99
Misijon »sinov brezmadežnega Srca Marijinega« v Basile, Fernando Poo. (Spisal Armengavdij Coll, apostolski vikar)	6	Apostolski uspehi	105
Listek. Ubogi zaslepljenci! (Priobčil o. Bächer, D. J.)	15	Celotni seznam vseh predmetov, ki so se v letu 1907 odposlali v misijonske kraje	106
Katehizti in njih pomen. (Pismo preč. o. Dopplerja, iz družbe sv. Duha)	20	Se Basasa ali zgodba kumčeta nekega duhovnika. (Piše o. Classe iz družbe belih očetov Lavigerija v Issavi.)	110
Misijonsko zborovanje Peter-Klavrijeve družbe v zvezi s VI. občnim katoliškim shodom na Dunaju	34	Pismo svete kongregacije de propaganda fide	113
Iz misijona Kalabar. (Poroča preč. o. Kraft iz družbe »očetov od sv. Duha«)	36	Po vojski! Poročilo iz apostolskega vikarijata Oranje-reka in Namaqua-dežela. (Pismo apost. vikarja iz Namaqua-dežele, škofa Simona)	114
Iz Vatikana. (R. Kard. Merry del Val	49	K slavnosti Marije, matere božje dobrega sveta	123
Božje sodbe v Afriki (Sp. A. P., misionar v Shire-ju)	50	Iz krajev, kjer razsaja lakota	127
Križarska vojska molitve za Afriko	63	Štiridesetletno delovanje misijona Landana v portugalskem Kongu. (Pismo o. Kuntza.)	129
Pismo lyonske misijonske družbe gosp. grofici Tereziji Ledóchowski	65	Iz misijona Sv. Mihael v Bazuto-deželi. (Poroča o. Hoffmaier iz družbe oblatov Marije Brezmadežne, reda minoritov.)	135
Nekaj besed k izkazu razdeljenega denarja za misijone leta 1907	72	Listek. Bwaiga	142
Opetovano vabilo h »Križarski vojski molitve«	80	Empanjeni v deželi Matabele, Rodezija. (Piše o. Hartmann, D. J.)	145
Sveto Rešnje Telo in apostolstvo (Sp. Poenit. Nikolaj M. Bruno)	81	Iz Kartuma. (Piše apost. vikar osrednje Afrike, škof Geyer)	152
Ribji lov za sv. Očeta. Pripoveduje o. Ajuria v Banapá, Fernando Poo.)	88	Svetega očeta zlata maša	161
Glavne voditeljice veselje	89	Naša ljuba Gospa Lurška v Ambohibolomi. (Od Camboné iz Jez. družb.)	177
Listek. Poganski obred očiščenja v Nairobi. (Piše o. Bugeau očetov sv. Duha.)	93		

Misijonski dopisi.**Družba belih očetov:**

Apost. vikarijat Unyan-yembe.	
Pismo o. Van der Wee	8
Apost. vikarijat Nyassa.	
Pismo apostolskega vikarja J. Duponta, Chilubula	26
Pismo apostolskega vikarja J. Duponta, Likumi	85
Apost. vikarijat južni Viktorija-Nyanza.	
Pismo o. L. Classe, predstojnik, Issava	66
Apost. vikarijat Zahodnji Sudan.	
Poročilo o. T. Thevenoud, Wagadagu	115

Očetje od sv. Duha:

Apost. vikarijat Gabun.	
Pismo apost. misijonarja J. Dubrouillet, Lambaréné	10
Apost. vikarijat Gorenji Kongo.	
Pismo apost. vikarja Prospera Augouard, Brazzaville	67
Apost. vikarijat Severni Zanguebar.	
Pismo o. Bugeau	148
Pismo o. Kayzac	182
Apost. prefekura franc. Guinea.	
Pismo o. Lecler, Kissidugu	164
Apost. vikarijat Bagamoyu.	
Pismo o. Henrik Ritter	178

Jezuiti:

Apost. vikarijat Vzhodni kap.	
Pismo o. Apel-a, Keilands	52
Misijon v Chipangi (Spod. Zambezi.)	
Pismo o. Loubiere, Lizbona	118
Veseli uspehi katol. vere v Spodnjem Zambezi.	
Pismo o. Hiller, Boroma	151
Apost. vikarijat Centralni Madagaskar.	
Pismo o. Bardou	162

Palotinci:

Apost. vikarijat Kamerun.	
Pismo H. Vieterja, apostolskega vikarja	53, 184
Oblati Marije Brezmadežne:	
Apost. vikarijat Natal.	
Pismo o. Delagnes, Umsinsini	69
Apost. prefektura Basuto-deželi.	
Pismo o. H. Lebreton, Roma-Meseru	12
Apost. prefekt. Spodnja Cimbebazija	
Stara in nova poročila iz Omaruru poročila o. Schulte	41
Pismo o. Schulte, Omaruru	101

Lijonska misijonska družba:

Apost. prefektura v Libeniji.	
Pismo apost. pref. o. S. Kyne, Kekou	55
Pismo o. Cermenati	172
Apost. vikarijat ob zlatem obrežju.	
Pismo msgr. Hummel, Cape Coast Castle	121
Apost. vikarijat v Dahomey-u.	
Pismo o. Bauzin	156
Apost. vikarijat od Benina.	
Pismo o. Hess	186

Očetje scheutveldski:

Pismo o. Beel	189
-------------------------	-----

Mašniki Srca Jezusovega:

Apost. vikarijat »Stanley-skih vodopadov.«	
Pismo o. Grison, ondotnega apostolskega vikarja	139
Misijonska družba sv. Jožefa:	
Apost. vikar. v zgornjem Nilu.	
Pismo o. Biermans, Nsambya	169

Očetje iz La Salette:

Apost. vikarijat Srednji Madagaskar.	
Poročilo o misijonu Vakinaukaratra	70

Očetje Monfort-ski:

Apost. prefektura v Shiré.	
Pismo o. Bourget	86

Dominičanke:

Kapska naselbina, južna Afrika.	
Pismo s. M. N. Vordermayr . . .	28
Sestre naše ljube Gospe iz Namura.	
Pismo s. Ignacija, Kisantu . . .	173
Kratka misijonska poročila:	
Stran 13, 43, 59, 77, 105, 122, 140	
158, 174, 191.	
Raznovrstno: Ustmena misijonska propaganda	60
Kako je misijonar prisiljen, ustanovljati nove misijonske postaje	122
Razno	123
Tiskovna propaganda	123
Tiskovna agitacija Klaverjeve družbe — blagodejno sredstvo ne samo za Afriko!	141
Ginljivi prizor iz življenja naših črncev. Piše neki misijonar v Huilli	174
Časopis družbe sv. Petra Klaverja: Stran 30, 47, 62, 79, 109, 141, 191.	
Iz dnevnika glavne voditeljice: stran 44, 60, 78, 92, 107, 125.	
Duhovni zakladi vseh pospešiteljev in dobrotnikov družbe sv. Petra Klaverja	144, 160
Seznamek odpustkov za ude Klaverjeve družbe: stran 16, 32, 64, 80, 96, 128, 144, 160, 176, 192.	
Darila, (glej ovitek.)	
Dariia v predmetih, (glej ovitek.)	

Slike:

Dekliška šola v Basile (Fernando Poo)	7
O. Van der Wee, redovnik belih očetov	9
O. Doppler, C. S. Sp. in katehista Mario Jožef in Henrik Bembo	21
Cerkev in bogoslovna Dominičank v Woodland at the Perie	
Kap-Kolonije	29
O. Froberger, provincijal belih očetov v Lavižeriji	34
Katoliška Hova-družina na Madagaskaru	43
Zamorke vodo noseče	57
Sestra domačinka misijona v Basutolovi deželi s svojimi učenkami	71
Prve Marijine družbe med šolskimi dečki v Boromi (Zambezi)	87
Nova cerkev v katoliški misijonski postaji Omaruru. (Nemško-jugozahodna Afrika)	103
Šolo v Chipangi (Spod. Zambezi)	119
O. H. Hoffmaier in njegov zvesti Maks pred cerkvijo Betlehema v Bazuto-deželi	136
Mlada krščanska zakonska od Betlehema (Bazuto-dežela)	137
Škof Steinmetz, apostolski vikar Dohomeyski, desno o. Bauzin, levo o. Renier	156
Birmanci v Adjari	156
Sv. oče Pij X. mašniški jubilar. Učenke sester sv. Jožefa Kliniškega (Madagaskar) na dan I. sv. obhajila	165
Gostišče v Nsambya (Uganda)	171
Kapela Sv. Petra Klaverja v Kimaragnombe	181

Sv. Peter Klaver, apostol zamorcev,
prosi za nje in za naše podjelje!

Odmev iz Afrike

Blagoslovljen po Piju X.

Upravništvo: TRST, via del Ronco 6.

Stane za celo leto K 1'50.

Vsak prvi torek v mesecu daruje eden
vlč. misijonarjev v Afriki eno sv. mašo
za žive in mrtve ude.

Naloga katoliških žen v apostolskem delovanju.

Priobčil nekdanji misijonar v Afriki.

I. Apostolstvo žen.

V evangelju sv. Matevža (27, 55) beremo: »Stalo je nekoliko proč (od križa) veliko žen, ki so bile šle za Jezusom iz Galileje, da bi mu stregle«. Te pobožne žene so torej s svojo gmotno postrežbo našega Zveličarja podpirale v njegovem spreobračanju in zveličavnem delovanju; k temu jih je nagibala njihova ljubezen do njega in pa goreča želja, da bi prinesle tudi svoj vinar za spreobrnjenje sveta. V tem požrtvovalnem stremljenju se pred vsemi odlikuje Marija, Mati Jezusova, kajti celo njeno življenje je bilo posvečeno popolnoma sodelovanju pri delu odrešenja.

Ti krasni izgledi so našli med krščanskimi ženami vrlih posnemovavk. Vedno so si bile sveste imenitnih dolžnosti, ki jih nalaga vsem kristjanom ljubezen do bližnjega, zlasti pa gorečnost za duše, tako da bi naj vsak in vsaka storil in stori svoj del za rešitev neumrjočih duš, kolikor pač to dopuščajo stan in sredstva. In ker ljubezen do Boga gorečo dušo priganja, da v vseh Bogu dopadljivih delih stori več, ko ji nalaga dolžnost,

zato tudi ni nikoli manjkalo požrtvovalnosti, in dandanes nas poleg toliko bridkih izkušenj tolaži, ker vidimo, kako se vedno bolj razcvita delovanje z duhovnimi in telesnimi deli usmiljenja. Če razun moških redovnih družb, ki se posvete vzgoji otrok, žrtvuje svoje življenje temu trudapolnemu delu gorečnosti za rešitev duš tudi toliko redovnih oseb ženskega spola, potem je to pač krasen dokaz, da še živi v sv. Cerkvi tisti duh, ki je vzgajal prve kristjane v zveste pomočnike apostolov pri razširjanju in utrjevanju kraljestva Kristusovega. Pa tudi delovanje po bolnicah, ki zahteva tako bogatih žrtev, ki je posvečeno nazunaj sicer telesni potrežbi bolnikov, ima za svoj glavni namen njih dušni blagor in je vrhtega za vse, ki še sploh znajo pametno misliti, najjasnejša obramba katoliškega krščanstva in očividni dokaz nevidne, pa čudovito delavne milosti božje, ki dela še zdaj vedno kakor v časih krvavega mučeništva čuda požrtvovalne ljubezni.

Isto smemo soditi o vsakem delovanju na polju delavne ljubezni, kajti vsako zahteva svoje žrtve in vsako ima za svoj pravi cilj in namen dušni blagor bližnjika, in je zato delo gorečnosti za rešitev duš, delo apostolsko.

In katoliške žene se ga dandanašnji, hvala Bogu, bolj udeležujejo, ko kdaj poprej; tudi to je dokaz, da v naši katoliški Cerkvi raste notranja moč, življenska moč ravnokar, kakor po nekaterih krajih pojema s tem, da zametuje suhe mrtve veje; Cerkev je pa in ostane krasno sadno drevo.

Kar naše katoliško delovanje na polju ljubezni posebno ugodno osvetljuje in znači, je čisti namen in pa ponižnost, ki tako rada ostane skrita. Kako nesebična in prosta vsakojakih postranskih ozirov na pr. za dobro oskrbljenje v prihodnosti je katoliška redovnica tukaj in v misijonskih deželah!

Kako redko in rahlo se sliši pri nas ropotanje bobna, kako skrbno se vse izogiblje kakega ponarejenega, neresničnega poročila! Celo resnični uspehi ostanejo često neznani po več let ali se pa poročajo s tako skromnostjo in priprostostjo, da se ti niti ne sanja o velikanskih žrtvah, ki jih je bilo tu treba položiti na altar ljubezni.

Nesebičnost je predvsem potrebna pri vseh delih ljubezni za misijone med neverniki, tu ne najde samoljubje prav nikakega zadovoljstva, tu more delovati le ljubezen do Boga, zato so taka dela pred Bogom čisto zlato.

In ravno ta nesebična, nesamoljubna ljubezen je tista moč, ki pretresa srca; zato obhaja najlepše zmage in slavlja, ker ni mogoče, da bi tam manjkalo blagoslova božjega, kjer se pri našajo take žrtve, kajti Bog se ne mara pustiti prekositi v radodarnosti od nas revnih ljudi. Kako se torej udeležujejo katoliške žene dandanes misijonov med neverniki? Posredno in neposredno. O obojnem načinu hočemo kratko izpregovoriti.

II. Posredno udeleževanje katoliških žen pri misijonih med neverniki.

Z ozirom na stališče, ki ga zavzema žena, je njeno udeleževanje pri misijonih med neverniki večinoma posredno, namreč z nabavo potrebnih sredstev. Že potovanje misijonarjevo je drago. In ko je slednjič srečno prispel na kraj svojega cilja, najde v najugodnejšem slučaju komaj navadnih potrebščin za življenje, a za cerkev in šolo bo tudi na starejših postajah poprašal marsičesa, zlasti v Afriki, kjer se je treba čisto leta in leta zadovoljiti s siromašnimi ilovnatimi kočami, ki seveda misijonarja varujejo kvečjemu pred divjimi zverinami in pekočim solncem. V deževnem času, ki traja tamkaj kake 3—4 mesece, je prebivanje v teh vlažnih stanovanjih pogubno, tudi obiskujejo človeka v taki ilovnati koči razni nadležni gostje: podgane, termite (vel. mravlje), kače in drugih več, kar je zlasti za mrzlične bolnike jako težavno in povzroča tudi naravnost mrzlico radi pomanjkanja ponočnega miru.

Če si hoče torej misijonar svoje življenje zavarovati pred gotovo smrtjo, mora začeti kar hitro postaviti trdno stanovanje, in bombaževino, s katero je treba plačevati, neredkokrat naročiti morda iz prav oddaljenih krajev. Tudi dostojno kapelico je treba prirediti, da zadostuje vsaj za prva leta. To napravi misijonarju izdatne stroške, predno more začeti s spreobračanjem. Kmalu pride zraven preživljenje gojencev; in če vsled suše ali kobilic potrka na vrata lakota, takrat misijonar ne sme zapreti oči in rok, marveč mora poskušati vse, da pomaga revam v najhujši stiski in bedi. Pa odkod jemati sredstev, če ne pride kmalu iz Evrope zdatne pomoči? V takih slučajih, ki se žalibog v Afriki le prepogostokrat dogodijo, ne sme misijonarjev klic na pomaganje brezuspešno izzveniti v zrak, marveč naj najde odmev v sočutnih krščanskih srcih. Tu je vaja ljubezni do bližnjega nujno potrebna; kdor bi ostal nasproti takim klicem za pomoč mrzlega srca, bi se pač moral spominjati Zveličarjevih besed: »Česar najmanjšim mojih bratov niste storili, tega niste meni storili«. Kdo bi se hotel postaviti v nevarnost, da bi moral na sodnji dan slišati ta ukor?

Kajpada mora biti vaja ljubezni do bližnjega urejena tako, da imajo izmed enako potrebnih prednost tisti, ki so nam bližji. Kjer je pa sila večja, da kjer je postala največja, tu pa morajo stopiti vsi drugi oziri v ozadje, tu ne smemo več popraševati, je li revež rojak, deželan ali tujec, bel ali črn, sicer bi morali priliko o usmiljenem Samaritanu prevreči; ta je pa prišla iz ust njega, ki nas bo sodil. Tu bi bila lepa prilika pristavati par besed o tako pogubljivem narodnostnem vprašanju, ki bi se rado vednolj vtihotapilo celo v katoliško misijonsko delovanje nasproti vzajemni ljubezni, ki bi naj vladala med vsemi katoličani. Toda če le ono priliko nekoliko

premislimo, pa bo dovolj, da bomo vsako narodnostno tesnosc srčnost v delih ljubezni do bližnjega, zlasti v misijonskem delovanju, obsodili kot satansko prevaro in goljufijo. Z ozirom na zamorce, ki so še na tako nizki stopinji prosvete, bi utegnil še kdo ugovarjati, češ da ti niso vredni tolikih žrtev. Toda ni li krščeni zamorec tudi otrok božji, brat in sodedič Kristusov? Prišteva se k najmanjšim bratom, a tudi ti se ne smejo izključiti iz splošne vzajemne ljubezni, — tudi te pripoznava Kristus za svoje namestnike z ozirom na dela ljubezni, ki jih potrebujejo. Treba je pa tudi pomisliti, da se gre tu pravzaprav le za rešitev neumrjočih duš, kajti le zato gredo misijonarji po vsem svetu, tudi v morilko Afriko; store pač to, kar Kristus veli (Mat. 24, 14): »Pojdite po vsem svetu in oznanujte evangelij vsem stvarjem (ljudem)!« In Kristus je dejal (Mat. 24, 14): »Ta evangelij se bo oznanjeval po vsem svetu«. Če torej toliko misijonarjev na te Kristusove besede hiti tje k afriškim zamorcem, kljub vsem trudom in nevarnostim za svoje življenje, katero jih je že tamkaj žrtvovalo na tisoče, je li potem preveč, če tudi kristjani, ki ostanejo v Evropi, vsaj kak mal darček žrtvujejo od svojega premoženja? Če bi ne imeli sočutja z zamorci, naj ga imajo vsaj z njihovimi misijonarji. Vse žene in gospe torej, ki misijonska podjetja, na pr. delo za razširjanje sv. vere, društvo sv. Detinstva Jezusovega itd. kakoržekoli podpirajo, storijo s tem jako zaslužno delo.

III. Misijonske sestre.

Neposredno se udeležuje misijonskega delovanja v paganskih deželah misijonska sestra; misijonarju pomaga zlasti z vzgojo ženske mladeži, brez katere odgoja dobrih krščanskih družin ni mogoča. V prosvetnih deželah se vzgoja otrok lahko poveri domačim kristjankam, a to bi bilo v Afriki pač redko svetovati. Tu bodo morale evropejske misijonske sestre priskočiti, če se hoče ustvariti kaj prida, kajti zamorci so premalo stanoviti in zanesljivi; treba je vedno čuti na njih. In v tem tiči glavni zadržek, zakaj ni mogoče odgojiti duhovnikov in redovnikov domačinov pa sester domačink. Kdor hoče o tem prav in pametno soditi, mora razmere poznati od blizu. Nujnost temeljite vzgoje pri ženski mladeži sledi tudi iz dejstva, da je ženski spol v Afriki manj vsprejemljiv za krščanstvo negoli možki. Morda se da ta nenavadna prikazen pojasniti iz suženjske odvisnosti od moža, v kateri se nahajajo; tudi pri prostih možkih je najti več podlage za pravo krščanstvo ko pri tistih, ki so bili prej sužnji.

Da je v teh razmerah neposredno sodelovanje krščanskih žen pri misijonskem delu v Afriki Bogu dopadljivo, o tem pač ne bo nikdo dvomil. Res deluje precej veliko misijonskih sester v Afriki in vstrajajo tamkaj s požrtvovalnostjo, ki bi bila brez posebne pomoči milosti božje naravnost nemo-

goča; tudi to je dokaz, da je njihovo delovanje ondukaj Bogu prijetno. In kako potrebna je tam pomoč misijonskih sester, sledi iz tega, da se misijonarji, navzlic denarnim stroškom, živahno zanje potegujejo. Zakaj je bilo pa to neposredno sodelovanje žen pri misijonskem delu v prejšnjih časih neznano? Morda je bil vzrok v velikanskih težkočah in nevarnostih pri potovanju po morju in na ladjah jadrnicah.

Takim nevarnostim se slabši spol ni smel izpostavljati. Dandanašnji je potovanje po suhem kakor po morju primeroma lahko in varno. Težave se občutijo pravzaprav šele na cilju, ko mine čar novosti in postaja teža dneva vedno občutnejša. Domišljam misijonskim kandidatinjam v Evropi se zdi življenje v Afriki skoro prikupljivo, če prebirajo zabavna poročila kake vesele misijonske sestre, ki res pravkar vživa zdrave dni. Ob času mrzlice in drugih nezgod, ki so ob ravniku mnogo pogostejše ko v primeroma zdravi in obljudeni Kapkoloniji, stopi pa proza na mesto poezije. Že pogrešanje skoro vseh evropskih ugodnosti nalaga precejšnje žrtve, in prebivanje med zamorci, kojih jezik tudi Evropejcu napravlja nemalo težkoč, nikakor ni prijetno. Vročina je zlasti okoli poldne na prostem skoro neznošna in celo v senci mučna, in skoro pol leta ni videti ni ene zelene bilke vsled popolnega pomanjkanja dežja. Pogostni mrzlični napadi povzročajo slabost, pomanjkanje krvi, klavarno razpoloženje itd. Sicer ljubi Bog res daje vsakomur, ki je tam, kjer ga hoče imeti, za vse tamošnje žrtve svojo pomoč in tolažbo, tako da je vse te težave lažje trpeti, ko si kdo od daleč misli. Toda, je li ta obilna pomoč dana tudi onim, ki so se svojevoljno vsilili, o tem se pa da dvomiti; tudi takih žalostnih izkušenj ne manjka. Gre se torej tudi tu predvsem za pravi poklic. Kjer tega ni, se bo kmalu pokazala nezadovoljnost, pobitost in naveličanost, tako da je potem taka misijonska sestra bolj v nadlego ko v pomoč, in ker je potovanje v Evropo nazaj težje ko potovanje tje (v Afriko) in vsekakor ne v bližnji prihodnosti, zato je stanje teh prevaranih jako žalostno.

Kako se torej javlja pravi poklic? Pred vsem morajo biti skupaj tele potrebne lastnosti: korenita čednost, krepka volja, čvrsto trdno zdravje. Nežne mestne gospice, zlasti nekoliko melanholične, za afriške misijone niso pripravne. Navadno se kaže poklic od Boga v notranjem močnem nagnenju in v srčnem veselju pri misli na žrtve, ki jih hoče prinesiti Bogu. Nezaupanje na lastno moč, zaupanje na Boga, ponižno posvetovanje s previdnimi dušnimi vodniki so varni vodniki in spremljevalci. Kdor ima pravi poklic, se ne boji žrtev, tolaži se: »Vse premorem v tem, ki me krepča«. Kaj naj store pa one, ki sicer ne čutijo poklica za naravnostno misijonsko delovanje, ki bi se pa vendar rade vse posvetile afriškemu misijonskemu delovanju?

Boljšega sveta jim ne moremo dati ko: »Oklenite se, kar se da, Klaverjeve družbe, ki tudi vse svoje moči porablja za to

delo«. Visoka pomenljivost tega novega redovnega zavoda zahteva, da podamo o tem nekoliko pojasnil. Ta niso vzeta morda iz tujih virov, ampak iz lastne izkušnje in osebnega prepričanja piščevega.

(Dalje in Konec.)

Misijon »sinov brezmadežnega Srca Marijinega« v Basile, Fernando Poo.

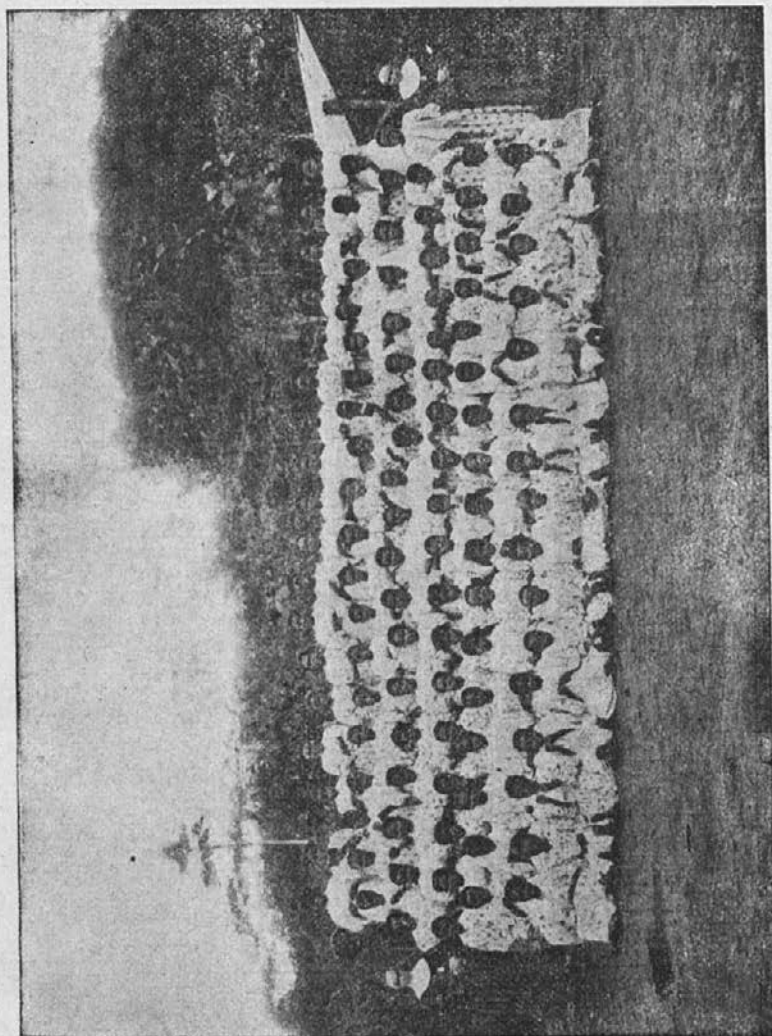
Leto 1883. se je nagibalo h koncu, ko se je izkrcalo 12 misijonarjev na otoku Fernando Poo, ki je španska posest v ravničnem delu Afrike (Aequatorial-Afrika). Novi prišleci so bili misijonarji iz družbe »sinov Marijinega Srca«, 6 očetov in 6 bratov laikov, ki so prišli z namenom, da bi domačinom oznanovali sv. evangelij. Načeloval jim je o. Ciriak Ramirez, mož čudovito delaven in navajen na vse trude in napore misijonskega življenja.

Družba se je naselila v Santa Izabel, glavnem mestu otoka; nato so se podali misijonarji na potovanje, preiskovat notranje pokrajine, da se prepričajo o duševnem stanju njihovi oskrbi izročeni prebivalcev in o njihovih nazorih, tičočih se naše svete vere. Kmalu so spoznali, da so bili otroci, dečki kakor deklice, mnogo bolj zaupljivi ko odrasčenci, da so se le prvega strahu pred tujimi belimi možmi otesli. Jasno je bilo, da bo prizadevanje, pridobiti jih naši sv. veri, obrodilo pri otrokih dokaj več sadu ko pri odraslih. Zato se je odločil prečastiti o. prefekt, da ustanovi najprej en zavod (internat) za dečke, in je začel svoj načrt tudi takoj udeleževati.

A s tem še ni bilo kdovekak doseženo. Najimenoitniše delo v vsakem misijonu je ustanovitev krščanskih družin, in to tembolj, ker je pač žena prva, ki s svojo pobožnostjo vzdržuje versko življenje. To je nagnilo tudi o. Ramirez, da je pisal drugo leto (1884) svojemu generalu in ga prosil, naj posreduje pri španski vladi, da bi poslala na Fernando Poo sestre, ki bi prevzele vzgojo in poučevanje deklic. Bolj ko v vsakem drugem rodu so žene zamorcev, ki prebivajo v tej okolicy, zaničevane in nespoštovane. Pa ljubi Bog se jih je usmilil in nam je dal najti slednjič družbo, ki je z veseljem prevzela to ravno tako lepo in plemenito kakor težavno nalogo. To so sestre Brezmadežnega spočetja iz Barcelone.

Sestre so si najele hišo v Santa Izabel, a dolgo časa niso mogle doseči, da bi bile deklice redno pohajale v šolo. Prebivalci mesta, kjer je še pred kratkim prevladoval izključno angleški vpliv in živelj, so bili domalega sami protestanti, a znano je, da se pagan navadno prej spreobrne ko krivoverec.

Polagoma so sicer prihajale deklice iz katoliških družin, zato se je ustanovil zanje poseben zavod, vendar je ostalo število gojenk neznatno, nekaj let je presegalo komaj 25. Leta 1891.

Dekliška šola v Basilé (Fernando Poo).

so pa vsled neke odredbe krajevne oblasti vzeli vsi stariši in sorodniki svoje otroke iz zavoda.

Težavni in bridkostni so bili časi, ki so jih morale dobre sestre zdaj preživeti; pa ljubi Bog jih ni pustil dolgo brez tolažbe. Ker so meščanski otroci zavod zapustili, zato je pa poklicala previdnost božja na njih mesto otroke domačinov. Prišle

so druga za drugo male deklice iz pragozdnih koč, priganjala jih je vroča želja, da bi postale kristjanke; in tako se je polagoma, skoro se ni vedelo kdaj, napolnila hiša. Kmalu se je lahko začelo misliti na ustanovitev krščanske občine, kakor hitro so odrasli misijonski gojenci začeli sklepati katoliške zakone z deklicami, ki so jih vzgojile čč. sestre. In čim več gojenk je na ta način zapuščalo zavod, tem več jih je prihajalo novih iz gozdov. Kmalu je število tako naraslo, da jih hiša ni mogla več sprejemati.

Leta 1898., ko je divjala vojska med Špansko in severo-ameriškimi Združenimi državami, je sklenil guverner otoka Fernando Poo, da prestavi sestre iz mesta, kjer so bile za slučaj kakega obleganja preveč v nevarnosti. Prestavil je zavod v Basilé, ki ni daleč od mesta, pa vendar na precej varnejšem kraju. Tamošnji zavod je mnogo prostornejši od prejšnjega. Število gojenk je tu kmalu naraslo na 60, potem 100 in še čez. Sicer so se sestre že večkrat namenile, skrčiti število otrok, a njih dobro srce se je dalo vendar omehčati vsakokrat, ko je kaka nova prosila za sprejem. Slednjič so višji predstojniki prepovedali, stroške zavoda zvišati čez določeno skrajno mejo. A dobre sestre razumejo prepoved natanko izpolnjevati in vendar pridržati uboge varovanke, ker dobro vedo, da če te gredo domu, prav gotovo zabredejo v pogubo. Z lastnim neumornim delom, vezenjem, pranjem, likanjem itd. so dosegle, da ne poravnajo samo ogromnih stroškov za toliko množico gojenk, temveč še vedno nove sprejemajo. Nastala je celo potreba, zgraditi novo hišo; a o tej vam, dragi bravci, nameravam z božjo pomožjo poročati drugikrat, upam vam poslati tudi primerno majhno sličico.

Armengavdij Coll, apostolski vikar.

Misijonski dopisi.

Apostolski vikarijat Unyanyembe.

Družba belih očetov.

Preč. o. Van der Wee, goreč obrambnik sv. evangelija v krajih jezera Tanganika, se obrača do glavne voditeljice Klaverjeve družbe z naslednjo prošnjo:

»Dovolite, da spregovorim nekoliko o ustanovitvi nekega podjetja, ki bi ga rad izvršil v svojem vikarijatu preč. škof Gerboin, apostolski vikar v Unyanyembe. Morda se najdejo dobrotniki, ki se bodo zanimali za to velepomembno podjetje. To je ustanovitev semenišča za vzgojevanje zamorskih duhovnikov. Pred vsem nas tsraši gmotno vprašanje, a za tako plemenit namen nas ta činitelj

ne sme oplašiti. Kadar se gre za ljubega Zveličarja in njegovo stvar, lahko trosimo denar, saj ni izgubljen. Obresti potegnemo že na tem ali pa gotovo na onem svetu. »Kar storite najmanjšemu izmed mojih bratov«, pravi Gospod, »to ste meni storili.« Plačilo torej ne izostane. Če se Gospod spominja malih, so pač gotovo zamorci tudi všteti.

Topot ne prosim za enega posameznega črnca, tu velja omogočiti duhovni napredek celega misijonskega polja; iz te šole naj bi pohajali misijonski pomočniki in mašniki domačini.

Dozdaj je morala vsaka postaja sama skrbeti za vzgojevanje in vzdrževanje svojih katehistov. A za tako odgojevanje je treba veliko skrbnosti. Število misijonarjev je za večino misijonov odmerjeno zelo pičlo, in ti so že itak preobloženi z najraznovrstnimi opravki! Uspehi so potem seveda le povoljni, ker pač vsak ne more vsega. A za to vzgojevanje dobrih katehistov ni potreben le poseben zavod, ampak treba bo tudi žrtvovati naše najboljše učne moči. Stan in poklic, ki se mu posvetijo, je tako plemenit, tako vzvišen, da se zahteva za plodonosno delovanje nemalo znanja in čednosti. Pred vsem mora

O. Van der Wee
iz družbe bellh očetov.

Če bodo ti domači duhovniki pozneje samostojno vodili krščanske občine, potem mora njih izgled kazati njihovim paganskim sorojakom dejansko, kako morajo svoje življenje uravnati po veri Zveličarjevi. Sploh pa, odkod naj dobimo dovolj duhovnikov, ki bi pasli vedno se namnožujoče ovčice? Pomanjkanje delavcev nas je prisililo, da smo morali že ustanovljene naselbine zopet opustiti. Ne le, da moramo poravnati stroške in vzdrževanje ustanovitve, če hočemo, da vspevajo, je treba naših najboljših sobratov, da goje te mlade rahle sadike. Za nas druge se pa delo kajpak zopet pomnoži, a z ozirom na blag, vzvišen namen se ga prav nič ne branimo.

Tako sem, upam, blagim dobrotnikom pokazal, kje je treba pomoči, potegujem se za posebno naklonjenost Klaverjeve družbe. Kdor pomaga apostolu, ta bo prejel tudi plačilo apostola. Vaši

katehist z dobrim izgledom vplivati na paganske brate. Besede brez izgleda so tudi tu prazen zvok. Časi so pač vedno isti. Že v začetku sv. Cerkve je privajalo sveto življenje prvih kristjanov stare pagane v krščanske srenje. In da bo iz katehistovske šole izraslo sadišče vrlih in gorečih duhovnikov, mora biti pred vsem hiša molitve in pobožnega življenja.

milodari nam omogočijo, da razširjamo veselo oznanilo zveličanja. Za skupno delo naj bo večno povračilo.«

Apostolski vikarijat Gabun.

Očetje iz družbe sv. Duha.

Lambaréné, dne 20. mal. travna 1907.

Spoštovana gospa glavna voditeljica!

Večer lepega velikonočnega praznika je bil za nas usodepoln. Celi dan je bil dan truda in napora. Imeli smo 200 velikonočnih sv. obhajil in 30 krstov odraslih; pri tej priliki se je zbrala množica navdušenih katehistov, kakih 30 po številu, s svojimi gosti in katehumeni iz cele okolice. Vse se je udalo veselju tako blagoslovljenega dne, in tudi mi smo menili, da si zdaj lahko malo počijemo. Naenkrat pa privrši strašen tornado (hud vihar z vrtinci in močno ploho) črez naš misijon, bilo je kakor o veseljnem potopu. Podrlo je dva velika kozolca, ki sta služila za shrambo navadne in strešne opeke. Pod njima se je bilo ravno ta dan pri toliki množici zbralo nad 200 ljudi, in vendar ni bil, hvala Bogu, noben niti najmanj ranjen ali poškodovan. Gmotna škoda je pa precej velika, kajti če hočemo te za opekarno neobhodno potrebne shrambe znova postaviti, nas to stane gotovo 2000 kron.

Žalibog to ni edina škoda; kajti razun tega sta dež in vihar stanovanje naših 35 učencev (prej kapelica), katero so bile že termite (velike mravlje) začele kaj uspešno podirati, v malo trenutkih do tal pometla in odnesla. Naši učenci se zelo boje viharja, in dolgo časa sem že letajo pri vsakem najmanjšem pišu v stran, kričeč: »Oče, oče«, vpijejo navadno, »hiša govori, podira se!« Dasi jih že 4 leta zagotavljam, da se ne bo podrla, vendar niti sam ne vem, je li ne bo danes ali jutri odnesel vihar na svojih perutih. Potem bi bilo seveda preklicano klavarno za naš misijon; kajti če je kletka strta, potem tički takoj odlete, zlasti naši črni, pri katerih itak ljubezen do prostosti pogosto presega njih kratko pamet. Pa kaj čemo brez teh naših učenčkov? Verujte, spoštovana gospa voditeljica, dasi se Vam morda zdi neverjetno: mi potrebujemo te mlade črnce, če hočemo sploh ostati in delo našega tukajšnjega misijona ohraniti pri življenju. Ti učenci so mladi ljudje od 14 do 20 let, pri nas ostanejo navadno 3 do 4 leta. Učimo jih ne le katekizma, kakor tudi malo francoski brati in pisati, ampak tudi raznih rokodelstev. Eni so mizarji, ključavničarji, zidarji, drugi zopet peki, kuharji, vrtnarji itd. In njihovo delo je nadomestilo misijonu za gmotno vzdrževanje tiste vire iz Francoskega, ki so zdaj za nas usahnili.

Kajpada res dobivamo tudi letno podporo od družbe za razširjanje sv. vere in sv. Detinstva, a kaj je ta mala vsotica za 14 misijonarjev, duhovnikov, bratov in sester? Kako naj še vrhtega s tem redimo, oblačimo in vzgojujemo 150 otrok, ki hodijo k nam v šolo, in 50 deklic, ki jih imajo sestre v oskrbi? Kako od tega vzdrževati katehiste? Zato je neobhodno potrebno, da nadaljujemo enkrat započeto delo, da mu damo trdnjšo podlago s tem, da izpopolnimo potrebno pohištvo in uredimo primerne prostore, tako da stvar ne bo varala naših lepih sanj ter nam omogočila, naučiti te črne kaj poštenega. Zamorec je po svoji naravi delu sovražen, in kaj nerad se odpove svojemu relativnemu ugodju, ki ga uživa pri svojem »dolce far niente« (sladko je nič delati), da bi pri nas prevzel jarem rednega dela. Če bo pa videl pri delu uspeh, potem bo dobil veselje do njega. Da se pa ta smoter doseže, delo ne sme biti polovičarsko šušmarstvo; uspeh mora biti primeren prizadevanju, da bo uvidel, da delo ni pod njegovo čast in edinole stvar žen in sužnjev. Če ga enkrat pripravimo tako daleč, bo že to velik korak na potu krščanske izomike (civilizacije). V resnici je zelo potrebno, zamorca vzgojiti za rednega delavca, predno se začneš pečati z preobrazovanjem njegovega duha, in le na tej trdni podlagi se da krščanstvo v Afriki uspešno razširjati.

Tako bi bilo za nas prvo in najpotrebniše delo, da ustanovimo hišo za učence. Naš apostolski vikar, ki je uvidel to potrebo, je dobil, vrnivši se iz Francoskega, dovoljenje, poveriti nam stavbo te hiše; a drugega ne more ničesar storiti v tej stvari, ko da nam kaže svojo prazno denarnico. Kaj torej? Na koga se naj obrnemo v tej sili, če ne na Vas, spoštovana gospa glavna voditeljica, ki ste mati afriških misijonarjev? Spomin na pomoč, ki nam je prišla že prej iz Vaših rok, mi je še tako živ, da ne znam svoje hvaležnosti bolje dokazati, ko da se z zaupanjem obračam zopet do Vaše neutrudljive dobrotelčnosti. Vse je že tu pripravljeno, da gre na delo, samo manjka nam še 2000 frankov, ki jih je treba za izvršitev. Toliko pa naše majhno delo ne premore. Da, če izleze enkrat iz svoje revščine, potem bo, kakor se smemo pač smelo zanašati po večletni izkušnji, bržčas že spravilo skupaj teh 10 do 15.000 frankov, ki so našemu gospodarskemu razpolaganju tako neizogibno potrebni.

Da se torej izkopljemo iz te zagate, pomenja za nas toliko, kakor naš obstanek. Kdo bo pač najprej v stanu, da nam tu pomore, če ne ravnokar imenovana pomoč. Bodite uverjena, spoštovana gospa glavna voditeljica, da ne morete sredstev, ki so Vam na razpolaganje, nikjer bolje obrniti ko tu. — Ko v očenašu prosimo za vsakdanji kruh, se vedno spominjamo Vaših dobrot in bi smatrali za največjo nehvaležnost, če bi kdaj pozabili, blagoslovljati roko, ki nam je kot nekakā oskrbnica velikega hišnega očeta delila njegove milodare.

Sprejmite, spoštovana gospa glavna voditeljica, izraz mojega spoštovanja, s kojim se zovem

Vašega hvaležnega in ponižnega služabnika v Gospodu

I. Dubrouillet, apostolski misijonar.

Apostolska prefektura Basuto.

Roma Maseru (Basuto), 4. mal. travna 1907.

Spoštovana gospa glavna voditeljica!

Se ne zdi li včasih, kakor da bi bil ljubi Bog gluh za naše prošnje, kakor bi svoje uho zapiral pred njimi? Tedaj se pa ubogo, stiskano človeško srce zateče k njegovim svetnikom, da zadobi po njihovi priprošnji zaželeno pomoč.

Glejte, spoštovana gospa glavna voditeljica, tako se godi danes i meni. Dasi me preganjajo nesreče in uime, se mi vendar zdi, kakor bi nebesa ne hotela slišati mojih prošenj. Zadnja nada mi je bila obila žetev, posejana z velikim trudom, v potu našega obraza, a tudi ta je proč. Prišla je čezenj ena izmed sedmerih egiptovskih stisk: kobilice so jo docela, do zadnje bilke, ukončale. Kaj mi torej preostaja drugega, ko da se zopet obrnem do radodarne dobrotnice afriških misijonov; njej potožiti svojo revo — se ne pravi li to toliko, kakor jej odpomoči.

Tri leta že imam v oskrbi vodstvo malega misijona »Nazaret«. Da, majhen je še; letos sem imel 150 velikonočnih sv. obhajil, a široko polje je še v celini, ko bi se vendar mogla doseči bogata, bogata dušna žetev. Zakaj se pa to do danes v največjo boleost misijonarjevo ni moglo zgoditi?

Sole ni, tega najizdatnejšega sredstva, misijon povzdigniti do razvitka in cveta. Ni je, ker do danes še tudi ni tistega, kar je za njeno ustanovitev neobhodno potrebno: gmotnih sredstev, in sicer v našem slučaju okroglih 3000 kron — jaz pa nimam nič! Vendar ne, predaletč ne maram iti; imam še menda v žepu za en funt šterling (25 kron)! To Vam povem povsem odkrito, da si bote, spoštovana gospa glavna voditeljica, mogli stvariti jasno sliko o mojem sedanjem položaju. Kaj ne, kar se pravi o Vas z ozirom na druge misijone, da nobenemu v stiski ne odrečete pomoči, to lahko že naprej obračam i na sebe. V resnici, jaz sem reven, reven misijonar sem, pa še revnejši so moji kristjani. Imejte usmiljenje in pomagajte mi, ljubemu Zveličarju dovesti prav veliko otroških dušic, onih dušic, ki so malemu nazareškemu Jezusčku tako srčno ljube. O da bi mogli sočutiti, kako boli misijonarja, ko toliko otroških duš ne more rešiti, samo ker mu manjka tistega nesrečnega zlata, ki pogrezne toliko ljudi v brezno pogubljenja!

Jaz moram letos že zopet pozabiti na svoje lepe sanje; tu sem, brez vseh sredstev, pred uničeno bogato žetvijo. Moja polja so pokončana od kobilic, in četudi molim: »Gospod, zgodi se tvoja volja«, se vendarle komaj ustavljam boleti, ki mi prebada srce, če si mislim: čakaj! čakaj — kako dolgo še? Sam Bog ve! . . . In moja šola — šola, ki bi bila tako zelo potrebna! Zdi se, kakor da bi že mali zamorski otroci sami čutili njeno potrebo, kolikokrat sem moral slišati vprašanje: »Oče, kako dolgo še, da nam boš enkrat postavil šolo? Mi bi tako radi prihajali in se od tebe učili moliti k ljubemu Bogu.«

Ta prošnja iz ust ljubljencev božjih pač pove dovolj, kar Vam, spoštovana gospa glavna voditeljica, more zadevo uspešno priporočiti. Da, naj najde mogočen odmev v Vašem plemenitem srcu.

Zagotavlja Vas, spoštovana gospa glavna voditeljica, svojega najpristrčnejšega spoštovanja, ostanem

Vaš udani služabnik v Gospodu

H. Lebreton, O. M. I.

Kratka misijonska poročila.

O. E. Kleyle, O. M. J., nam piše o velikih uspehih, ki so se dosegli v kratkem času s pomočjo pridnih katehetov domačinov v katoliškem misijonu Omaruru (Nemška južno-zahodna Afrika). Tako nam podaje mej drugim naslednje kričeče številke: postaja ima od svoje ustanovitve sem (koncem malega srpana lanskega leta) že 43 katehumenov. Šolo obiskuje 13 dečkov pa 16 deklic; v zavodu samem stanuje 8 dečkov in 4 deklice; črnih katoličanov je 7, belih okoli 60. Pri slovesnem krščenju o Božiču je bilo prisotnih kakih 60 Hererov. Gotovo zelo tolažljivo, če se pomisli, da je Omaruru nekaj desetletij sem nekaka kronovina protestantovskega misijona.

Msgr. Corbet, apostolski vikar severnega Madagaskarja, nam piše: »Ravnokar sem dovršil 358 km dolgo višjepastirsko potovanje v notranje kraje svojega misijona. En del te pokrajine sem bil že prej obiskal, a na potu 118 km še nikdar niso videli duhovnika. Potovanje mi je napravilo veliko duhovne tolažbe, kajti, kjerkoli smo se mogli ustaviti, nam je bilo lahko zbrati razkropljene katoličane, ki so se bili priselili semkaj

iz drugih že pokristjanjenih krajev, kakor tudi protestante, ki jih nahajamo povsod, zlasti pa mnogo paganov, ki jih je k nam privedla milost božja. — V krajih, kjer nisem mogel ustanoviti misijonske postaje, sem pa uredil katehistovske postajice, in sicer tako, da jih od časa do časa obiskujejo potujoči misijonarji, da katehiste in novokrščence osrečijo in navdušijo. Vse nam daje upanje srečne bodočnosti. — Žal me je čakala doma velika, res velika bolest. Našel sem namreč tu pismo generalnega guvernerja na Madagaskarju, ki je socialist, radikalec in ločinec, — v katerem mi javlja, da bo v kratkem našo tukajšnjo cerkev vzel katoliškemu bogoslužju, da jo porabi v neki drug namen. Naša cerkev je last občine; zdaj jo bodo torej, kakor revolucionarji pravijo, »laizirali«, kakor groze storiti tudi na Francoskem. Ostudno versko preganjanje se razteza tudi na francoske naselbine in misijone. Oh, jaz pač nisem pričakoval te silovitosti in nisem prav nič pripravljen na to! Zadnja gmotna sredstva sem porazdelil v podporo ravnokar obiskanih misijonskih postaj, torej mi nič ne preostane za zidanje cerkve naše glavne po-

staje. A to je potrebno, in bi bilo treba z delom takoj začeti, ker imamo lepo število katoliških prebivavcev, ki hodijo v našo cerkev. Zadovoljen bom s čisto prosto cerkvijo. A naj si še bo tako prosta, stané vendar najmanj 30.000 kron, in jaz nimam niti vinarja. Ko bi se mi ne bilo treba bati, da veljam za neskromnega, bi poslal Vam svojo nujno prošnjo za pomoč v tej skrajni sili, ki me je zadela. Ne, sovražnikom naše svete vere pa ne pustim zadnje besede. Jaz hočem njim vkljub in njim nasproti in pa nasproti oblasti duše rešiti teme. Jaz se bom za Boga in za neumrjoče duše boril do zadnjega vzdihljeja.

Iz misijona ob zgornjem Nigru. O. Cermenati iz lionske misijonske družbe nam pošilja sledeči pretresljivi opis: Pred nekaterimi tedni je poklical angleški poveljnik o. Baumvarta in mojo malenkost v Agbor. V okraju Oma, ki še ni pod nikakim tujim varstvom, je bil umorjen en belokožec. Proti zločincem je bilo treba ostro nastopiti. Podobne predrzne želje naj bi se ne vračale več. Jaz sem celo prepričan, da razburjeni naseljenci niso poznavali nikake prizanesljivosti, ampak storili vse mogoče korake, da se zločinstvo kaznuje. Medsebojno ogorčenje je vidno rastle in se izpremenilo v krajevno vojsko, koje zle posledice so pomirile razljučene duhove. Pot od našega misijona v Agbor nas je vodil čez bojno polje. Vozila sva se ob pravcatem gozdu grmovja, ki je bilo prepleteno s srahotjem in drugimi bujnimi spenjajočimi se rastlinami. A krasota naju ni motila; saj je še vse pričalo o grozovitosti prepira. Ostanke padlih bojevalcev so ležali semtertje po tleh, menila sva, da še slišiva njih tarnanje in ječanje; teh kosti pač ne bo pokrivala zemeljska gruda, dokler se ne povrnejo v prah. A zdaj, ko je v deželi zopet mir, naj bi se izrekla obsodba tudi nad deveterimi vjetniki, o katerih se je sumilo, da so morlici. Pet jih je moralo s smrtjo poravnati svojo hudobijo. In zaradi teh nas je naročil poveljnik. Lotila sva se torej zadnjega poizkusa, da jih spreobrneva. Marsikaka težka naloga pač čaka duhovnika, a kako sladka in osrečevalna je zavest, ako je kdo

grešnika spreobrnil! Ta želja je vodila tudi o. Baumvarta in mene k vjetnikom. Žarek upanja je razjasnil njih obraze, ko sva stopila v ječo. Menili so, da vidijo poslanca prostosti. Seveda sva prinesla tem nesrečnikom milost, a nje ceno in spoznanje jim je bilo treba še le uprav pojasniti. Tako sva vsak dan prihajala v temnico, ki je postala nekako najino prebivališče. Nauk, ki sva jim ga podajala, je lajšal težo verig in jasnil temo njih celic. Vedno pazljivejši so poslušali resnico, in vedno ljubša in milejša jim je bila naša vera. Sprijaznila je reveže z njihovo usodo ter jim dala nebeske tolažbe. Vsi so prosili za sv. krst. S tem je bil dosežen najin namen. Vendar sva smela biti prisotna še tudi v zadnjih trenutkih. Podelila sva jim še odpustek za smrtno uro. Ko je bilo vse pripravljeno za usmrčenje, ki naj bi se vršilo v svarilen vzgled kar najbolj hrupno, so prinesli kaznjencem običajni obed. Evropskega sladkosnedneža bi pač tako kosilo ne bilo zadovoljilo! Kaznjenci so posedli okoli lonca, iz katerega se je valil gost dim, in vsak je posegal in se stegal s svojimi prirojenimi vilicami za najboljšim koscem. A kratko je bilo to veselje. Po vrsti so odvedli uboge žrtve na kraj pravice. Midva sva stala ob vzhodju odra; blagoslov pa molitev edinih prijateljev sta jih spremljala v smrt. Glavo zavito v robec, pa vrv okoli vratu — in poravnal je krivec svoj zločin nad človeško družbo. Naši ljubi črnci so pa našli gotovo tudi v Zveličarju milostljivega Sodnika. In če se vesele lepih nebes in svoje sreče, se bodo spominjali tudi dobrotnikov, ki smo jim jih odprli.

Zadnje pismo nekega misijonarja. »Misijon St. José de Boroma, dne 23. malega travna 1907. Vaše velerodje! Preč. o. superior našega tukajšnjega misijona je odločil, da naj se nekaj mesecev okrepcam v Evropi. Okoli 30. t. m. odpotujem odtoč in bom, če bo šlo vse posreči, nekako okoli 13. rožnika v Lizabonu. Preč. o. Hiller pa odpotuje 1. majnika iz Lizabona, torej ga tu ne bom mogel več videti. Morda se srečata najini ladji, tedaj se bova morala zadovoljiti s pozdravom od daleč. Jaz ostanem potem v Evropi do 1.

prosinca, in bi mi bilo v veliko tolažbo, ko bi mogel enkrat v življenju videti Vaše velerodje. Previdnost božja mi je bila vedno tako milostna, da mi morda tudi to veselje napravi. In kako rad bi zopet videl Maria Sorg! Zdaj hočemo pač zaupanje imeti. To je gotovo tudi nekaj dobrega, če kdo radovoljno sprejme vse, kar ljubi Bog pošlje. Priporočam naš celi misijon in tudi svoje potovanje Vaši pobožni molitvi. Vaš

hvaležni in ponižni služabnik v Gospodu J. K. Vollers, D. J. — Nato smo dobili z dne 23. rožnika od Fr. Böhmerja, D. J., žalostno poročilo: »O. Vollers, ki je potoval iz Borome v Evropo, je pri Kanarskih otokih umrl. V Loandi ga je zadel mrtvoud v možganih, in je ležal 8—10 dni nezavesten. Prišel je sam.« Mi kličemo: »Na svidenje v nebesih!« in priporočamo ločeno dušo našim bravcem v pobožno molitev.

LISTEK.

Ubogi zaslepljenci! Priobčil o. Bächer, D. J.

Tu imam pred seboj majhno zbirko praznoverskih reči ubogih zamorcev, ki neki pomagajo nele v raznovrstnih boleznih, temveč tudi proti vsemu in za vse, kar se jim utegne pripetiti v njihovem družabnem življenju. Veliki lečnik mazač napravi iz svojih zelišč, koščekov raznega lesa, korenin in drugih malenkostnih, često celo nagnusnih reči mešanico, do katere se človeku gabi že kar pri samem pogledu. S to grdobno se napolni gazelin rožič, in pripomoček zoper tatove sadja je tu. Črnc, ki išče pomoči, plača zanj celo svojo tedensko mezdo, pa hiti ves srečen domu in obesi čudodelni rožec na kako papijo (sadno drevo) ali banano. »Tako, zdaj mi pa ne more nikdo krasti mojih papij, sicer bi se mu ne godilo dobro!« In res, vsak pristen paganski (često pač tudi kak nepaganski) zamorček se skrbno varuje, bližati se takemu čaroleku.

Drugemu da čarodejski mazač rožec, napolnen z ogabnim blatom, zunaj namazan s smolo, v katero so kaj lično natakneni drobni stekleni biserčki. To vam je pravcati »ufiti« proti »marodza«, proti vsaki zakletvi. To obesi črnc od znotraj na svoje duri, potem gre pa lahko mirno in brezskrbno k počitku, kajti njegovi sovražniki in zavidljivci mu zdaj prav nič ne morejo učiniti; naj bi se namreč tak zlikovec prikradel še tako tiho in prekanjeno pred njegov dom, da bi načekal na tla zaklinjevalne čičkečačke, čudežni rožec vendar takoj zapusti svoje mesto, odleti po zraku h spečemu gospodarju ter ga obdeluje tako dolgo, da se zbudi in zaloti hudobnega kolomonovca pred durmi.

Namestu v tak rožec, da tak doktor vse prismodarije svoje »afite« pogosto tudi v trd lusk nekega lepega, zelo redkega žužka; uspeh zoper zakletve ostane isti. Tudi obroček iz koreninic,

lepo povit z bisernimi vrvicami, varuje nosilca pred »marod-zami«, vedno mu namreč pokaže, če so mu kje na potu na-pravili »marodze«. Tu velja potem: za ves svet ne stopiti nanje, sicer imaš takoj kruljevo nogo ali pa dobiš kako skriv-nostno, neozdravljivo bolezen, ali pa moraš celo v določenem času umreti. — Še pogošče je tak lek všit v okrogle ali jaj-často podolgovate vrečice, ki jih je treba potem lepo oviti in na obeh straneh okrasiti s steklenimi biserčki in tako na vrvici nositi na sebi. Veliko teh babjevercev nosi take »lažileke« okoli pasa, pa skrite pod obleko, da bi jih drugi ne zapazili in uporabili močnejše pomočke zoper nje. Včasih jih pa skri-vajo tudi zato, ker se jih že po naravi sramujejo, saj nosijo neredko take »leke« v najostudnejše namene.

Nedolžnejši »leki« so proti telesnim boleznim. Ta nosi vrvico z biseri in 4 lesenimi klinčki na čelu: zato da ga glava ne boli! Drugi imajo svojo vrvico okoli vratu, na tilniku, na križu, okoli pasa: to pomaga zoper bolečine v vratu, zoper trganje itd.

Često ima vrvica še 2 vrečice z »leki«, da si njen posestnik pridobi prijaznost in naklonjenost drugih oseb, zlasti drugega spola. Zopet drugi jo nosi na zapestju (na pr. naš škilavi ku-hinjski postrežček). »Čemu nosiš to neumnost?« Na to vprašanje v kafriškem jeziku mi je odvrnil s portugiško rečenico: »Para fazer fortuna«. (»Za srečo«). Najbrž s kako bogato že-nitvijo — ta škilavi umazanec!

Lovec ali ribič si kupi za drag denar svoj »lek«, da mu lev ali tigra nič ne more, da ne bi utonil, ali da ga v vodi ne pograbi krokodil. Taki »kolomonirani« črnci postanejo čisto vsled svojega prevelikega zaupanja na svoj »lek« celo predrzni, potujejo po noči sami po temnih gozdih, se kopajo in ribarijo v globokih, krokodilov polnih vodah, ker se ničesar ne bojijo.

Ubogi zaslepljenci!

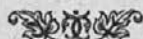

~~XXXXXXXX~~ Popolni odpustek, ~~XXXXXXXX~~

ki ga lahko dobijo udje družbe sv. Petra Klaverja meseca prosinca.

Dne 6. prosinca, na praznik sv. Treh kraljev.

Pogoji: Vreden sprejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. Očeta za razširjanje sv. vere.

Ponatis člankov iz »Odmeva iz Afrike« ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le s natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Solnogradu. — Odgovoren urednik: Anton Slamič.
Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.